

[Carsten Andersen]

udtrykkeligt har bedt de forskellige ministre om at »kortlægge mulighederne for at etablere nye samt udbygge eksisterende betalingsordninger«.

Svar (18/11 86):

Ministeren for Grønland (Tom Høyem):

Spørgsmålet kan ikke besvares, da der endnu ikke er taget stilling til, hvorledes de 5 mill. kr. skaffes. Beløbet er foreløbig hensat på en negativ budgetreguleringskonto, 01.99.38.02, på ministeriets ændringsforslag til § 9 på forslag til finanslov for 1987.

Spm. nr. S 258

Til *socialministeren* (14/11 86) af:

Carsten Andersen (SF):

»Vil ministeren oplyse, i hvilken udstrækning de til finansministeren oplyste beløb for øget betaling for offentlige ydelser vil medføre forøgede brugerbetaling direkte eller indirekte?«

Begrundelse

Jeg henviser til begrundelserne for spørgsmål nr. S 143 og S 218 samt det faktum, at finansministeren ikke ved, hvordan det enkelte ministerium er kommet frem til de budgetterede beløb, på trods af at finansministeren udtrykkeligt har bedt de forskellige ministre om at »kortlægge mulighederne for at etablere nye samt udbygge eksisterende betalingsordninger«.

Svar (18/11 86):

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Ved det ordinære ændringsforslag til finanslovsforslaget for 1987 ad § 15. Socialministeriet er der indbudgetteret en budgetreguleringskonto på ÷ 50 mill. kr. vedrørende betalingsordninger.

Den budgetterede merindtægt på 50 mill. kr. er fastsat af Finansministeriet. Det er ikke afklaret, hvorledes provenuet vil blive tilvejebragt.

Spm. nr. S 259

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (14/11 86) af:

Carsten Andersen (SF):

»Vil ministeren oplyse, i hvilken udstrækning de til finansministeren oplyste beløb for øget betaling for offentlige ydelser vil medføre forøgede brugerbetaling direkte eller indirekte?«

Begrundelse

Jeg henviser til begrundelserne for spørgsmål S 143 og S 218 samt det faktum, at finansministeren ikke ved, hvordan det enkelte ministerium er kommet frem til de budgetterede beløb, på trods af at finansministeren udtrykkeligt har bedt de forskellige ministre om at »kortlægge mulighederne for at etablere nye samt udbygge eksisterende betalingsordninger«.

Svar (20/11 86):

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Som det fremgår af finansministerens svar på spørgsmål nr. S 218, har ministeriet endnu ikke afklaret, hvorledes provenuet konkret vil blive tilvejebragt.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 81:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension. (Ophævelse af visse samordningsbestemmelser).

Af socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen).

(Fremsat 18/11 86).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 3 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 45:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension.

Af Taanquist (S) m.fl.

(Fremsat 14/10 86).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

[Socialministeren]

Jeg skal indledningsvis alene beskæftige mig med Socialdemokratiets forslag nr. L 45.

Socialdemokratiets forslag om en ophævelse af § 32 i lov om social pension svarer på dette punkt til det forslag, som regeringen har fremsat. Jeg er derfor naturligvis ganske enig med forslagsstillerne i, at vi bør ophæve denne regel, der bevirker, at en person, der har fået tilkendt en erstatning for en arbejds-skade, kan risikere, at en stor del af erstatningen bortfalder, hvis vedkommende samtidig får tilkendt en førtidspension.

Regeringens forslag går imidlertid noget videre, idet det dels indeholder de nødvendige konsekvensrettelser, dels forslag, der har sammenhæng med de ændringer, der er foretaget vedrørende samordningsfradrag i tjenestemandspensionerne, og jeg går derfor ud fra, at vi i det videre arbejde kan tage udgangspunkt i regeringens forslag, men er ganske enig med Socialdemokratiet i indholdet af dets forslag.

Helge Adam Møller (KF):

De to lovforslag, vi her behandler, har jo samme hovedsigte: begge forslag vil ophæve § 32 i loven om social pension, og når begge forslag ønsker at ophæve denne paragraf, er det, fordi den kan bevirke, at et menneske, der får tilkendt en erstatning for en arbejds-skade, risikerer, at en ganske stor del af erstatningen bortfalder, hvis den samme person får tilkendt en førtidspension – ja, situationen kan endda være så grotesk, at der kan forekomme tilfælde, hvor den nuværende regel betyder, at erstatningen til en person, som er arbejdsskadet, hvis hans eller hendes tab af erhvervsevne forhøjes fra under 65 pct. til mere end 65 pct., bliver mindre, og det er selvfølgelig urimeligt, at en større skade kan give en mindre erstatning.

Vi er altså enig i, at der er et samordningsproblem, og vi finder, at det skal løses. Når vi i Det Konservative Folkeparti ligesom socialministeren ønsker at tage udgangspunkt i regeringens lovforslag, er det, fordi det medtager de nødvendige konsekvensrettelser, og fordi det også indeholder et forslag om at ophæve reglen om samordningsfradrag, altså at dette fradrag skal tillægges indkomsten.

Vi tilsiger en hurtig udvalgsbehandling af dette forslag.

Hanne Severinsen (V):

Som allerede nævnt er de to lovforslag identiske i det, de gerne vil opnå, men da regeringens forslag er mere teknisk gennemarbejdet, vil vi tage udgangspunkt i regeringens forslag. Jeg synes, det er godt, at man hermed får fjernet nogle af de kedelige samordningsproblemer, som findes i vores lovgivning, og som altså betyder, at den, der får en arbejdsskadeforsikring udbetalt, må konstatere, at det faktisk kommer til at koste vedkommende penge. Det er urimeligt, og derfor synes vi, det er udmærket, at man tager fat på det med de foreliggende lovforslag. Vi regner med, at det må være noget, der kan gå hurtigt igennem udvalgsbehandlingen.

Joanna Rønn (S):

Disse forslag er velkendte for Socialdemokratiet, for vi har faktisk selv fremsat forslaget, hvis første punkt drejer sig om at ophæve det særlige fradrag på 20 pct. i pensionen, når der udbetales arbejdsskadeserstatning i forbindelse med erhvervsevnetab på over 65 pct.

Vi har også noteret os, at socialministeren har haft så travlt med at fremsætte sit eget forslag, at der ikke er læst korrektur på forslaget, og der er nogle meningsforstyrrelser, som jeg selvfølgelig ikke skal træde i.

Det andet punkt drejer sig om at ophæve reglen om samordningsfradraget, og det er også et spørgsmål, som Socialdemokratiet har rejst. Vi har faktisk ventet på en forhandling, fordi det var en aftale i forbindelse med skatteforliget, at hele socialindkomstloven skulle revideres. Vi sidder egentlig og venter på den forhandling og har derfor ikke været udfarende, men nu forstår vi altså, at ministeren har taget et enkelt punkt op, og det kan vi støtte. Vi er selvfølgelig overrasket over, at det kommer særskilt, men alligevel.

Jeg har et enkelt spørgsmål til ministeren, og det er, hvad der kan være i vejen for, at reglen allerede træder i kraft den 1. januar 1988. Jeg er selvfølgelig klar på, at det så ikke harmonerer med de øvrige ændringstidspunkter, men hvis man havde en mulighed for at tilgodese de samordningspensionister, der bliver ramt, ville det være fint.

[Joanna Rønn]

Vi har også nogle andre holdninger, f.eks. at beregning af pension til ægtefæller i højere grad skal være afhængig af egen indkomst. Det er en af de tanker, vi har givet udtryk for i vores beslutningsforslag, som var til behandling her sidste onsdag, den 12. november 1986.

Vi mener også, at der skal være én grænse, og den skal forhøjes. Mens vi er ved at ændre i pensionslovens § 49, vil jeg gerne pege på et andet problem, som vi også har rejst som spørgsmål. Det er de forskellige takster, der er på invaliditetsbeløb, erhvervsudygtighedsbeløb og invaliditetsydelse, som afhænger af, om førtidspensionisten er gift med en anden pensionist eller ej. Her mener vi, at der kun bør være én beløbsstørrelse, for der er jo næppe tale om en besparelse ved ligefrem at være to handicappede ægtefæller. I den forbindelse kan jeg gøre opmærksom på, at vi vil overveje at stille nogle af disse ændringsforslag i forbindelse med andenbehandlingen. Men det kommer selvfølgelig også an på debatten om vort eget forslag.

Birthe Hansen (SF):

Som andre ordførere allerede har sagt, har begge forslag til hensigt at fjerne nogle formentlig utilsigtede virkninger i lov om social pension – utilsigtede virkninger, som har gjort det muligt, at en person mistede en stor del af en tilkendt arbejdsskadeserstatning, hvis vedkommende tillige fik førtidspension.

Vi er positive over for forslagene. Socialministerens indeholder tillige en ændring, som også tidligere er nævnt, i samordningsfradraget for tjenestemandspensioner, som godt nok først træder i kraft 1. januar 1989, men som vel for forenklingens skyld er taget med her, og det kan vi ikke have noget imod.

Hvis jeg forstår bemærkningerne rigtigt, betyder det, at det fremtidige beregningsgrundlag for arbejdsskadeserstatning ved udmåling af førtidspension skal ske efter almindelige regler om regulering på grund af indtægt og eventuel formue, hvilket alene betyder 30.000 kr.s fradrag, som alle gifte får, og enlige får 14.700 kr. Der er en væsentlig forskel på ministerens og Socialdemokratiets forslag med hensyn til beregningsgrundlaget, sådan som jeg læser bemærkningerne, men det er da muligt, jeg tager fejl.

Derfor vil jeg bede socialministeren for-tælle, om det fremtidige beregningsgrundlag, som man skal bruge ude i kommunerne for arbejdsskadeserstatning, alene går ud fra 30.000 kr.s fradraget, for hvis dette er rigtigt læst ud af bemærkningerne, vil jeg gerne spørge ministeren, om ikke en lempeligere beregning var på sin plads her, hvor der er tale om en arbejdsskade. Fradragsberegningssgrundlaget burde efter vores mening mindst sidestilles med en arbejdsindtægt; ellers vil der fortsat være urimeligheder eller det, ministeren kalder »sorte pletter« i loven, og det var vel netop dem, ministeren gerne ville fjerne.

Aase Olesen (RV):

Jeg kan i lighed med de øvrige ordførere tilslutte mig de foreliggende forslag om at rette op på en oplagt urimelighed i lovgivningen. Det har alle erkendt, og jeg skal ikke gentage argumenterne for det, men når ministeren går så vidt som til at kalde den nuværende modregningsregel ved erstatning for en arbejdsskade for en af de sorte pletter på det sociale landkort, forekommer det Det Radikale Venstre lidt ejendommeligt, at man foreslår, at denne plet først skal viskes væk 1. januar 1988. Hvis man mener, det er så alvorligt – og det er jeg enig i – synes jeg i hvert fald, at vi burde overveje, om ikke bestemmelsen kunne træde i kraft noget hurtigere, og det vil vi i hvert fald gerne opfordre til at man forhandler om.

Birgith Mogensen (CD):

Både regeringen og Socialdemokratiet foreslår at ophæve § 32 i loven om social pension. Enighed gør stærk – det ser ud til, at der bliver folketingsflertal desangående. Én sort plet bliver fjernet, men der er flere, der må væk.

Lovforslag nr. L 81 påpeger endnu en, nemlig en ændring, der vedrører samordningsfradraget i tjenestemandspensionen. CD mener, at reglen om, at samordningsfradraget tillægges indkomsten ved beregningen af den sociale pension, bør ophæves. Dette skal ses i sammenhæng med ændringen i tjenestemandspensionsloven, hvorefter samordningsfradraget for førtidspensionister bortfalder. Desuden sker der kun samordningsfradrag

[Birgith Mogensen]

for folkepensionister, når disse pensioner reelt udbetales.

CD tilslutter sig lovforslag nr. L 81.

Formanden:

Ordføreren vedrørende lovforslag nr. L 45 angående forslag til lov om ændring af lov om social pension, hr. Taanquist, har ordet.

Taanquist (S):

Jeg vil selvfølgelig gerne sige tak for den tilslutning, der har været til vores forslag, men har alligevel et par bemærkninger og en stille undren. Lad mig indlede med at sige, at vi selvfølgelig under alle omstændigheder er indstillet på at få disse regler vedtaget og sat i kraft så hurtigt som muligt, også gerne før 1. januar 1988, hvis det på nogen mulig måde kan lade sig gøre. Men socialministeren, hvis tale jeg dog er temmelig glad for, især når hun siger, at hun er ganske enig, må jeg spørge: hvorfor så sent? For det er jo dog ikke første gang, vi har gjort opmærksom på det. Vi har faktisk gjort opmærksom på det, lige siden det kom ind i lov om social pension i 1983, mener jeg det var. Jeg står her med tre spørgsmål til en tidligere socialminister, hvor jeg har gjort opmærksom på disse konsekvenser, og dér har man været fuldstændig negativ. Man husker måske, at vi fremsatte dette forslag også i sidste samling – det nåede ikke første behandling – men først nu kommer ministeren med sit forslag. Men vi er da glade for, at vi i hvert fald kan samle enighed om det.

Hr. Helge Adam Møller siger, at det er grotesk. Javel, det er også det, vi har sagt, og vi har også brugt udtrykket grotesk, men hvorfor har hr. Helge Adam Møller så ikke tidligere villet gå ind for en ændring eller i hvert fald udtale sig om den effekt? Det havde været temmelig rart. Hvorfor kommer også den udtalelse så sent?

Men både hr. Helge Adam Møller og fru Hanne Severinsen har sagt et par ting, som giver mig anledning til at sige, at der egentligt burde være en grænse for, hvor meget sludder man må sige heroppefra. Hr. Helge Adam Møller siger, at han kan tilslutte sig ministerens forslag, fordi der er nogle konsekvensændringer. Jamen det er da ikke rigtigt. Der er de fulde konsekvensændringer af vores forslag i vort forslag. Der er nogle

yderligere forslag i socialministerens, men vort forslag indeholder de nødvendige konsekvensændringer. Fru Hanne Severinsen siger på samme måde, at ministerens forslag er mere teknisk gennemarbejdet. Jamen sikke noget sludder, fru Hanne Severinsen. Vort forslag er teknisk gennemarbejdet; det er, som det skal være. Der kræves ikke mere. Ministerens forslag indeholder som nævnt kun nogle flere forslag end vort. Vort forslag er ganske udmærket og kan tiltrædes umiddelbart. Som sagt er vi trods mine bemærkninger her indstillet på at få det vedtaget så hurtigt som muligt.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg vil gerne til den socialdemokratiske ordfører sige, at jeg også sagde – om ikke ordret så i hvert fald på en anden måde – at vi finder, det er et ganske udmærket forslag, og det vedstår jeg. Vi finder bare, at de ekstra ting, som socialministeren har fået med, gør regeringens forslag endnu bedre – dermed løser vi to problemer på én gang. Derfor sagde jeg, at jeg synes, vi skulle tage det som udgangspunkt. Jeg synes, Socialdemokratiets forslag er glimrende, det vil jeg gerne gentage.

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg beklager, at jeg på grund af andet møde ikke var med fra begyndelsen.

Jeg skal kort sige, at mit parti glæder sig over det forslag, som ministeren har fremsat. Vi mener, at man dermed retter en urimelighed. Det vil vi meget gerne medvirke til.

(Kort bemærkning).

Taanquist (S):

I anden omgang sagde hr. Helge Adam Møller noget andet end i første omgang. Vi talte om konsekvensændringer, og det var det udtryk, hr. Helge Adam Møller brugte, men lad nu det ligge.

Jeg må dog sige til hr. Kofod-Svendsen, at dette forslag ikke er regeringens forslag. Det er fremsat, og der er gjort opmærksom på det fra Socialdemokratiets side gang på gang. Man kan ikke påstå, at forslaget om modregning er ministerens forslag. Det er noget, ministeren kommer med nu, men dog efter at vi

[Taanquist]

har gjort opmærksom på det gang på gang uden at finde ørenlyd for det i ministeriet.

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg er egentlig lidt forbløffet over denne debat. Hvis forslag det er, og hvem der har skrevet under på det, er selvfølgelig ubestridt. Jeg synes, det er en mærkværdig debat på baggrund af, at Socialdemokratiet og regeringen nu er enige om, at der er nogle problemer, der skal løses, og nogenlunde om hvordan, og så skal man have en stor diskussion om det!

Må jeg gøre opmærksom på, at der er en ganske bestemt grund til, at regeringens lovforslag – hvis jeg må have lov at kalde det det, hr. Taanquist – er foreslået til ikrafttræden den 1. januar 1988. Jeg ved ikke, om det er nogen bekendt i denne sal, at vi har et budget, der skal hænge sammen, og at vi har et totalrammeprincip. Jeg vil gerne bede de ordførere, der jeg nok synes kom temmelig vidt om i ønskelisten – hvad jeg sådan set godt kan forstå, for det kunne jeg såmænd også godt, hvis jeg ikke lige var socialminister – give nogle forslag til, hvordan vi skal finde de penge inden for det sociale område, eller hvilke andre områder man skal finde dem på.

Det er da rigtigt, som fru Aase Olesen siger, at jeg betragter dette her som en urimelighed og en af de sorte pletter, som vi bør have fjernet. Men alt kan altså ikke gøres fra det ene år til det andet og på samme dato og inden for 3 måneder. Det synes jeg nu nok Det Radikale Venstre plejer at have en rimelig god forståelse for, og det skal jeg gerne dokumentere med tørre tal.

De sociale udgifter er voksende; de har aldrig været større, end de er i dag, og de vokser stadig. Hertil kommer, at regeringen, som det vil fremgå, i denne samling fremlægger en lang række temmelig omkostningskrævende initiativer. Men at de ikke alle kan træde i kraft pr. 1. januar 1987, synes jeg ærlig talt, man med de senere års økonomiske diskussioner her i Tinget in mente kunne have en vis forståelse for.

Jeg synes, vi skal glæde os over, at vi nu i fællesskab får løst nogle problemer, og det skal ikke komme an på, om det ene forslag er bedre eller dårligere end det andet. Det er nogle problemer for nogle mennesker, vi får

løst. Lad os glæde os over det. Men lad være med at have ønskelisterne alt for langt fremme, for der er altså noget, der hedder facit til sidst og nogle penge, der skal betales på en eller anden måde.

(Kort bemærkning).

Erik B. Smith (S):

Når socialministeren undrer sig over debatten, er der vel egentlig grund til at gøre opmærksom på – der er godnok ikke personsammenfald – at vi allerede i sidste samling udtrykkelig påpegede den urimelighed, og at vi altså fremsatte vores forslag den 14. oktober sidste år. Jeg tror faktisk, at vores forslag har været et godt argument for ministeren til at gå til regeringen og sige: dette her kan vi ikke holde til at gå imod. Så sker der det, at man venter med et sådant socialdemokratisk forslag, indtil det kan behandles sammen med ministerens forslag. Men det er da lidt provokerende, når Kristeligt Folkeparti går op og roser ministeren for hendes forslag. Vi er glade for, at der er så stor enighed om disse forslag, og det glæder vi os med ministeren over, men der er da ingen grund til, at vi skal udsættes for, at man alene roser ministeren for, at hun over én måned efter er blevet lige så klog, som Socialdemokratiet har været i næsten et år.

Dernæst vil jeg bede ministeren – jeg ser, hun markerer – samtidig lige bekræfte, at vi skal have en forhandling om socialindkomsten, for man kunne godt af forslaget få det indtryk, at ministeren mener, at problemet nu er løst. Det er det selvfølgelig ikke, og vi har heller ikke spor imod, at dette ene problem er taget med her for nemheds skyld, men der er en række andre, vi gerne vil tale om.

(Kort bemærkning).

Birthe Hansen (SF):

Jeg vil gerne sige til socialministeren, at jeg ikke synes, jeg fik svar på mit spørgsmål. Jeg synes ikke, jeg har slået om mig med ønsker. Jeg spurgte bare, om socialministeren ikke ville overveje at indføre et andet beregningsgrundlag end det, jeg læser mig til ud af bemærkningerne. Det, jeg spurgte om, var: når man ude i kommunerne kun skal bruge 30.000 kr.s fradraget, hvor man ved en ar-

[Birthe Hansen]

bejdsindtægt eller på et senere tidspunkt ved en tjenestemandspension skal bruge et helt andet beregningsgrundlag, er der så mulighed for at sidestille en arbejds-skadeserstatning, som dog er affødt af, at man på et tidspunkt har haft en arbejdsindtægt, om ikke andet så med arbejdsindtægten, således at man får det ekstra fradrag, inden skatten beregnes? Jeg synes ikke, det har noget med overbud at gøre, det var et ganske enkelt spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil gerne sige til hr. Erik B. Smith, at jeg valgte, eftersom jeg var blevet optaget af et andet møde og derfor først kom ind på et sent tidspunkt, lige at give en meget kort melding om det første forslag, som var til behandling her, nemlig ministerens, men det andet forslag, som jeg af tidsmæssige grunde undlod at sige noget om, synes jeg da peger i samme retning, og vi kan da få et glimrende udvalgsarbejde. Jeg sagde ikke ét negativt ord om Socialdemokratiets forslag, og det agter jeg heller ikke at gøre nu, tværtimod.

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

For det første kan jeg sige til SF, at jeg kan bekræfte, at det er således, som det er fremstillet. Om vi skal videre på nogle områder, må vi drøfte i udvalget. Jeg beder bare om, at man nu koncentrerer sig om dette forslag. Alle ordførere kan naturligvis nævne yderligere ønsker, sådan var det ikke ment; jeg synes bare, vi skal glæde os over, at det nu er kommet frem.

Til hr. Erik B. Smith vil jeg sige, at jeg er da ikke blind for, at Socialdemokratiet har fremsat dette forslag før. Jeg vil bare gøre opmærksom på, at det har vi også talt om fra regeringens side i sommer at vi ville gøre, og det har stået i lovkatologet, så det er ikke noget, vi har fundet på her efter den 14. oktober. Lad der så også være borgfred om det.

Til sidst vil jeg sige, at det er ganske rigtigt, at vi skal have en drøftelse om socialindkomsten, og jeg tror kun, det er tidspres på grund af finanslov og alt muligt andet, der gør, at finansministeren ikke har taget initiativ til denne drøftelse endnu. Men naturligvis vil skattereformen blive fulgt op og

så i relation til løfterne om en drøftelse af socialindkomsten, og jeg tror, det sker snart.

Pia Kjærsgaard (FP):

Den ordførertale, jeg burde have holdt for 10 minutter siden, skal jeg så holde nu – med formandens tilladelse.

Fremskridtspartiet vil gerne give sin tilslutning til dette lovforslag, som har betydet en utilsigtet straf over for enkelte, der rammes af en arbejdsskade, og det synes vi naturligvis er urimeligt.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren, hvis hun skal herop igen, hvor mange personer det drejer sig om. Det står der ikke rigtig noget om i forslaget. Det er muligt, at det har været berørt, og vi formoder, at det må være et ganske pænt antal, eftersom ministeren forventer en merudgift på 15 mill. kr.

Vi ønsker ministeren bedre held med dette lovforslag, som vi vil støtte, selv om det koster disse 15 mill. kr. Som sagt vil vi meget gerne have sat et antal på, men vi støtter forslaget af hensyn til dem, der rammes af den nuværende lov.

Det næste lovforslag, L 45, har jo samme baggrund som ministerens forslag, som Fremskridtspartiet som sagt støtter. Derfor kan vi ikke også støtte Socialdemokratiets forslag, selv om vi naturligvis støtter tankerne i det. Men vi kan da undre os lidt over, at regeringen og Socialdemokratiet har så nære forbindelser, at man nu har fået den samme idé, men det skyldes måske andre forhold.

Der er dog den forskel, at Socialdemokratiet er ved at tage SFs dårlige vane op, hvad angår manglende oplysning om de økonomiske konsekvenser af deres forslag. Vi synes, det kunne være interessant at vide, om Socialdemokratiet også her er enig med regeringspartierne.

Aase Olesen (RV):

Det er socialministerens svar til ordførerne, der kalder mig herop. Ministeren sagde, at hun ikke brød sig om, at ordførerne slog om sig med ønsker, at man burde huske, at man ikke kunne gennemføre alting på én gang, og det burde i hvert fald Det Radikale Venstre huske på.

Jeg ved ikke, om jeg har slået om mig med ønsker. Jeg sagde blot, at når socialministe-

[Aase Olesen]

ren anvender så agitatoriske udtryk som sorte pletter i vores socialpolitik, som Det Radikale Venstre ligesom CD har haft medansvar for siden 1979, kan det ikke gøres gratis. Det er ikke Det Radikale Venstres mening, at det skal være gratis for regeringens socialminister ustandselig at angribe den socialpolitik, der har været ført i så mange år, og som vi har haft medansvar for, uden at det skal koste noget. Når man siger her, at dette er en oplagt urimelighed, kan jeg ikke forstå, at vi skal fortsætte denne urimelighed i endnu et år.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 82:

Forslag til lov om ændring af lov om erstatning til besættelsestidens ofre. (Ændrede samordningsregler).

Af socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen).

(Fremsat 18/11 86).

Sammen med denne sag foretoges den under pkt. 5 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 69:

Forslag til lov om ændring af lov om erstatning til besættelsestidens ofre.

Af Tommy Dinesen (SF) m.fl.

(Fremsat 29/10 86).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Hr. Tommy Dinesen har på et tidligere tidspunkt stillet mig skriftlige spørgsmål om dette emne, og jeg svarede på det tidspunkt forholdsvis afvisende.

Jeg må til gengæld sige, at efter at jeg har haft lejlighed til at sætte mig nærmere ind i, hvordan forholdene egentlig har været, bl.a. således som det af SF er beskrevet i bemærkningerne til dette lovforslag, må jeg nok mene nu, at vi under den ene eller den anden form skal have løst dette problem.

Jeg har nogle problemer med at støtte lovforslaget, som det foreligger, og det skyldes udformningen.

For det første er det, sådan som lovforslaget er formuleret, således, at det også vil omfatte søfolk, som har været interneret andre steder, hvor forholdene måske ikke har været så belastende som i Shanghai. Det kan godt være SFs mening, og det vil jeg godt have at vi får anledning til at drøfte.

Men der kan også være eksempler på, at lovforslaget kommer til at omfatte de søfolk, som af andre grunde har været interneret, f.eks. fordi de har haft nogle, skal vi så sige sympatier, der ikke var for den allierede verden. Det tror jeg ikke er SFs mening. Men jeg er indstillet på, at vi på den ene eller den anden måde skal have klaret dette problem med Shanghaisøfolkene, og selv om jeg har afvist muligheden tidligere, mener jeg nu, efter at jeg har overvejet det nærmere, at den bedste løsning nok er, at der bliver givet en dispensation fra lovens § 64, stk. 1, således som SF også nævner det i lovforslaget. Det vil jeg kontakte erstatningsrådet om, og jeg vil opfordre det til at overveje den skitserede eller en anden løsning for disse søfolk. Det har af tekniske grunde ikke været muligt inden førstebehandlingen i dag, men skulle denne løsning ikke vise sig mulig, synes jeg, vi skal genoverveje holdningen til lovforslaget, for jeg mener, der må en løsning til under den ene eller den anden form. Jeg ville bare bede om forståelse for, at den anden løsning prøves først. Men lad os drøfte det videre i udvalget.

Joanna Rønn (S):

Jeg har forstået det sådan, at vi har to lovforslag, der skal behandles samlet, men mini-